

نفت

دور خاور میانه

مؤلف

دکتر حسین بشیرزاده

سرشناسه	: بشیرنژاد، حسین، ۱۳۴۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: نفت در خاورمیانه / مولف حسین بشیرنژاد.
مشخصات نشر	: مشهد: قلم امامت، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۹۳ ص.؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۶۶-۱۱-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: نفت -- خاورمیانه
موضوع	: Petroleum -- Middle East
موضوع	: نفت -- خاورمیانه -- صنعت و تجارت
موضوع	: Petroleum industry and trade -- Middle East
رده بندی کنگره	: ۱۲۹۶۹۵۷۶HD پ۲۲خ/
رده بندی دیویی	: ۳۳۸/۲۷۲۸۳-۹۵۶
شماره ثبت کتابخانه ملی	: ۵۰۳۱۲۱۸

نام کتاب: نفت در خاورمیانه

مولف: دکتر حسین بشیرنژاد

ناشر: قلم امامت

ویراستار: سمیه نوبخت

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰

چاپ: دیجیتالی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۶۶-۱۱-۱

بها: ۲۰۰۰۰۰ ریال

سخن مؤلف

نفت

یکی از برجسته‌ترین دستاوردهای اقتصادی در صد سال گذشته، رشد و توسعه صنعت نفت بوده است. در سال ۱۸۵۰، در واقع نفتی در جهان تولید نمی‌شد. سپس، در پس اکتشافاتی که در ایالات متحده آمریکا و روسیه هر دو انجام شد، کل تولید پس از سال ۱۸۶۰ به سرعت رو به افزایش گذاشت و تا سال ۱۸۹۰، تولید جهانی به ۱۰ میلیون تن در سال رسید. از آن تاریخ کنونی، تولید نفت خام پیوسته در حال افزایش بوده است و تولید جهانی آن تقریباً هر دو سال ۲ برابر شده است.

ایالات متحده آمریکا و شوروی، هنوز بزرگترین تولیدکنندگان نفت در جهان هستند؛ گرچه اهمیت نسبی آن‌ها افزایش بسیار سریع تولید نفت خام از حوزه دریای کارائیب، خاورمیانه و آفریقا، و به کاهش گذاشته است.^۱

۱- خاورمیانه / نویسندگان: پتر بیومونت، جرالد بلیک، مالکوم واگ استاف / مترجمان: محسن شانه چی، محمود رمضان زاده، علی آخشینی / مشهد / آستان قدس رضوی، معاونت فرهنگی، ۱۳۶۹، ص ۳۴۴.

در آغاز قرن بیستم، نفت و گاز طبیعی کمتر از ۴ درصد از کل نیاز انرژی جهان غرب را تأمین می‌کرد؛ حال آن که زغال سنگ تقریباً ۹۰ درصد از این نیاز را برآورده می‌کرد. اما این وضع به سرعت تغییر کرد و سه دهه نفت و گاز طبیعی از کل تولید انرژی در سال ۱۹۲۰ به ۱۲ درصد و در دهه‌ی ۱۹۳۰ به ۲۶ درصد و پس از جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۴۸ به ۱۶ درصد رسید. از آن زمان به بعد، اهمیت نفت و فرآورده‌های نفتی برای اقتصاد جهان همواره رو به افزایش بوده است، چنان که تا سال ۱۹۷۰، تقریباً ۷۰ درصد از نیاز انرژی غرب را نفت و گاز طبیعی تأمین می‌کرد.

مصرف‌کنندگان عمده‌ی نفت و فرآورده‌ی وابسته‌ی آن، ملل صنعتی اروپای غربی، آمریکای شمالی و ژاپن هستند که روی هم رفته ۷۰ درصد از کل تولید را در سال ۱۹۷۰ به خود اختصاص می‌دادند. در عین حال، همین کشورها فقط ۲۶ درصد از نفت و گاز جهان را خود تولید می‌کنند و بنابراین مجبورند نیازهای خود را با نفت وارداتی تأمین کنند. بنابراین گونه‌ای رابطه‌ی همزیستی متقابل بین کشورهای اصلی تولیدکننده و کشورهای مصرف‌کننده ایجاد شده است.

فهرست مطالب

فصل اول

۸..... خاورمیانه، منطقه‌ی تولیدکننده‌ی نفت

فصل دوم

۱۴..... امتدادات نفتی

فصل سوم

۲۴..... حوزه‌های نفتی

۲۵..... لیبی

۲۸..... مصر

۳۰..... عراق

۳۵..... عربستان سعودی

۳۹..... کویت

۴۱..... منطقه بیطرف بین عربستان سعودی و کویت

۴۳..... کشورهای خلیج (فارس)

۴۷..... ترکیه

۴۹..... سوریه

۵۰..... اسرائیل (فلسطین اشغالی)

۵۲..... ایران

فصل چهارم

۶۲..... ذخایر نفتی

فصل پنجم

۷۰..... حمل و نقل نفت خام و فرآورده‌های نفتی

فصل ششم

۸۰..... عایدات نفتی

فصل هفتم

آینده‌ی نفت ۸۸

منابع و مأخذ

منابع و مأخذ ۹۳

www.ketab.ir